

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКІВ НА РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

Впровадження інновацій у банківській діяльності сприяють розвитку не тільки банківської системи України, але й економіки в цілому. У найширшому трактуванні вони являють собою вдосконалення, створення, розповсюдження нових банківських продуктів та технологій для задоволення потреб клієнтів, що змінюються під впливом багатьох факторів. Варто відзначити, що інновації у сучасній економічній ситуації є досить ефективним засобом конкурентної боротьби між банківськими установами, оскільки створюючи для клієнтів більшу цінність, ніж традиційні банківські послуги, вони сприяють зростанню прибутків банків-новаторів шляхом зростанням їх ринкової частки і зрештою підвищення вартості їх бізнесу.

Однією з важливих проблем, що постають перед вітчизняними банками є залучення та підтримка на достатньому рівні банківських ресурсів. Сучасний розвиток та функціонування банківської системи України сприяє розвитку конкуренції між банківськими установами за залучення ресурсів та подальше їх ефективне використання. Для оптимального розвитку банківської діяльності недостатньо тільки залучити ресурси за низькою ціною, а розмістити за вищою, для цього потрібно сприяти формуванню ефективної системи управління ресурсами комерційних банків України шляхом впровадженні інновацій. Від того, наскільки банки приділятимуть увагу процесам впровадження, використання та управління інновацій у своїй діяльності залежить їх можливість ефективно виконувати банківські операції та надавати банківські послуги, а також фінансова стійкість банківської системи України в цілому.

Основною причиною виникнення інновацій у банківській сфері є перспектива отримання прибутку. Банки, відносини яких з клієнтами будуються на принципах партнерства і взаємовигоди, зацікавлені в примноженні капіталу своїх клієнтів, які сподіваються за рахунок інновацій, при визначеному рівні ризику, отримати більшу матеріальну користь від співпраці з банком, ніж раніше [1, с. 39]. Проте сприятливі умови виникнення банківських інновацій створюються, перш за все, змінами зовнішнього банківського середовища. Основним інституційним фактором, що впливає на процес розробки та впровадження банківських інновацій, є існуюча у країні система регулювання банківської діяльності, а також законодавство, що визначає розвиток інших фінансових ринків [2, с. 404].

На нашу думку, поняття інноваційна діяльність на ринку банківських послуг різностороннє, оскільки включає не лише впровадження інновації у вигляді нового банківсько продукту чи послуги, а й цілий перелік організаційно-управлінських нововведень практично у банківську діяльність.

Слід відмітити, що банківська система України повинна мати таку сукупність інноваційних ресурсів, яка буде достатня для кредитування поточних потреб суб'єктів господарської діяльності, розвитку інвестиційної діяльності, формування відповідних резервів та підтримки власної ліквідності. Оптимізація інноваційної політики вітчизняних банків сприятиме зростанню доходів банківських установ та стабільності банківської системи в цілому.

Інноваційну політику банку розуміють як форму сучасного управління, яка передбачає визначення мети й умов здійснення інноваційної діяльності, спрямованих на забезпечення посиленого рівня конкурентоспроможності та найбільш ефективного використання фінансових, матеріальних і трудових ресурсів. Інноваційна політика охоплює всі стадії та

етапи інноваційного процесу, маркетингову діяльність, організаційну структуру і культуру банку. В основі формування та реалізації інноваційної політики банку лежать наступні принципи: переважання стратегічного підходу над тактичним; відповідність вимогам ринку; комплексний підхід; визначення цілей і їхніх пріоритетів; систематичність [3, с.44].

Механізм реалізації інноваційної політики включає: вивчення потреб ринку; вивчення напрямків і сутності інновацій інших вітчизняних і зарубіжних банків; наявність фінансових ресурсів для проведення фундаментальних досліджень, розробки і впровадження в практику інновацій; проведення дослідно-конструкторських розробок, освоєння і експлуатація інновацій; контроль на всіх етапах інноваційного процесу; підготовка кадрів для втілення в життя інноваційної політики.

Для забезпечення надійності та стабільності банку важливе значення має його інноваційна безпека. Інноваційна безпека - це захист від неправильно вибраної інноваційної політики банку, втрат при просуванні на ринок нових банківських продуктів, помилок при удосконаленні системи управління, інвестуванні інноваційної діяльності інших суб'єктів господарювання. На величину інноваційної безпеки впливають надвисока ризикованість, впровадження нових банківських продуктів, дефіцит фінансових ресурсів [4].

В умовах загострення конкуренції на ринку банківських послуг інноваційність є однією із ключових вимог до гарантування безпеки банку. Інноваційна діяльність є фундаментом, на якому побудована виробнича, маркетингова, фінансова безпека банку. Вона охоплює всі сторони господарської діяльності банку, включаючи як внутрішні інновації, які безпосередньо використовуються в межах банку, так і зовнішні, які направлені на удосконалення чи застосування нових методів реалізації банківських продуктів, розробку нових маркетингових технологій, нових форм інвестування інноваційної діяльності вітчизняних підприємств.

Враховуючи особливості становлення та розвитку ринку банківських послуг в Україні, ми вважаємо доцільним сформулювати наступні перспективні напрями інноваційної політики вітчизняних банківських установ, а саме: трансформація філіальної мережі на основі впровадження Web 2. 0 та Інтернету третього покоління «веблайф», що буде вимагати повної реконструкції структури банку, бек- офісу та штату; створення єдиного інвестиційного ринку у цілодобовому режимі з прямим доступом і переглядом підходу до ролі посередників на цьому ринку; пряме обслуговування клієнтів на основі новітніх технологій відеобанкінгу за допомогою Інтернет-протоколу і бездротового доступу до мережі Інтернет; перехід клієнтів до електронних платежів; ідентифікація і верифікація клієнтів на основі біометричних засобів; розвиток та впровадження кеш-менеджменту; співробітництво зі страховими компаніями; вдосконалення ризик-менеджменту; створення нових джерел фінансування банківських інновацій; маркетинговий підхід, тобто вивчення та задоволення потреб клієнтів в інноваціях; постійна розробка нових та вдосконалення наявних продуктів і послуг банку.

З урахуванням змісту банківської діяльності управління банківською інноваційною діяльністю слід розглядати як процес забезпечення банківського інноваційного напряму всіма необхідними ресурсами та розробку нових і удосконалення наявних банківських технологій, продуктів, послуг, зокрема, забезпечення належного рівня якості обслуговування клієнтів, використання сучасних технічних засобів і методів зв'язку.

На нашу думку, варто застосовувати комплексний підхід до управління банківською інноваційною діяльністю одночасно за різними організаційно-економічними напрямами, підпорядкованими єдиному стратегічному задуму, орієнтованому на задоволення потреб клієнтів в інноваціях, а також на успішну реалізацію інноваційної політики банку.

Отже, удосконалення управління банківською інноваційною діяльністю доцільно здійснювати комплексно, одночасно за різними організаційно-економічними напрямами підпорядкованими єдиному стратегічному задуму, орієнтованому на задоволення потреб клієнтів в інноваціях, а також на успішну реалізацію інноваційної політики банку.

Список використаних джерел:

1. Єгоричева С.Б. Банківські інновації. Навч. Посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 208 с.
2. Чиж Н.М. Банківські інновації: проблеми та перспективи / Н.М. Чиж, М.І. Дзямулич // Економічні науки. Серія «Облік та фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 9 (33). – Ч.4. – Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Герасимчук З.В. – Луцьк, 2012. – с. 403 – 411.
3. Ткачук, В. О. Інноваційна політика банків на ринку банківських послуг [Текст] / Василь Онуфрійович Ткачук // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2013. – Том 14. – № 2. – С. 43-51.
4. Кльоба Л.Г. Управління банківською інвестиційною діяльністю / Л.Г. Кльоба: Монографія за ред. С.К. Реверчука. – Львів, «Тріада плюс». 2007. – 226 с.

Ющишина Л.О.

К.е.н., доцент кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства
Східноєвропейський національний університет ім.
Лесі Українки, м. Луцьк

ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПРОДУКЦІЇ

У сучасних умовах все більшої уваги набувають дослідження проблем управління витратами життєвого циклу продукції, які часто ототожнюються з вартістю життєвого циклу продукції (виробу).

Вартість життєвого циклу виробу трактується як сума поточних вартостей елементів життєвого циклу виробу, які розглядаються як фінансовий еквівалент витрат, пов'язаних з певним процесом життєвого циклу виробу [1].

Життєвий цикл продукції прийнято розглядати як «послідовні і взаємопов'язані стадії життєвої системи продукту або процесу, починаючи з видобутку природних ресурсів і закінчуючи утилізацією відходів» [3]; чи як «сукупність взаємопов'язаних процесів послідовної зміни стану продукції від початку дослідження та обґрунтування розроблення до припинення експлуатації виробу, застосування (зберігання) матеріалу» [4]; або як «час від початку науково-технічної розробки продукту до тих пір, коли компанія припиняє сервісне обслуговування покупців свого продукту» [5]; «сукупність взаємопов'язаних процесів послідовної зміни стану виробу від дослідження до припинення його експлуатації та утилізації» [1].

Досить важливе значення у процесі формування витрат має також структура життєвого циклу продукції, що зазвичай описується декількома стадіями. Кожна зі стадій життєвого циклу продукції має певні особливості, які слід враховувати у ході здійснення господарської діяльності підприємства. Причому кількість таких стадій може різнитися залежно від виду продукції.

Оцінка життєвого циклу продукції є ітеративним методом – тобто всі роботи виконуються паралельно з безперервним аналізом отриманих результатів і коригуванням